

EKS-03: Toezicht op EKS

Code: EKS-03 Versie: 03

Ingangsdatum: 31-07-2026

De EKS-03 is een specifieke aanvulling op de basisinstructie EXA-01 Exportcertificering Algemeen.

Versie	Datum	Wijziging ten opzichte van vorige versie
01	12-12-2024	Compleet herschreven en opgesplitst in drie documenten.
02	09-07-2026	Communicatie toegevoegd. Export Verlading Inspectie lijst aangepast.
03	30-07-2026	5.1.1 Containercontrole op inspectiemoment.

De NVWA heeft dit document op zorgvuldige wijze en naar beste weten samengesteld.
Aan de beschikbaar gestelde informatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Een afdruk kan verouderd zijn. Een actuele versie is op de website van NVWA beschikbaar.

Blaauwe tekstvakken

Dit document bevat blauwe tekstvakken. Hierin staan verduidelijkingen en voorbeelden over specifieke onderwerpen die in dat deel van het document besproken worden.

<u>Indeling van de EKS instructies</u>
EKS-01: Opzet en aanvraag In dit document wordt beschreven hoe een bedrijf een EKS kan aanvragen en wat een bedrijf moet doen om een goedgekeurd EKS op te zetten, te onderhouden en te wijzigen. In dit document wordt ook beschreven hoe een bedrijf een verzegelingsprotocol kan aanvragen en moet gebruiken. De bijlagen bevatten de formats voor de verschillende protocollen.
EKS-02: Certificeren met EKS In dit document wordt beschreven hoe de aanvraag en afgifte van een exportdocument met een goedgekeurd EKS werkt. In dit document worden de processen voor geleidebiljetten en (pre-) exportcertificaten beschreven. De bijlagen bevatten stroomschema's voor de afgifte van de documenten, en het format voor certificaat wijzigingsverzoeken.
EKS-03: Toezicht op EKS In dit document wordt beschreven hoe de NVWA risicogericht toezicht houdt op het EKS. In de bijlagen staan de weging van malussen en de verschillende inspectielijsten.

Inhoud

1	Onderwerp	3
2	Wet- en regelgeving.....	4
2.1	EU-regelgeving	4
2.2	Nationale wetgeving	4
3	Begrippen en definities	4
4	Bonus-Malus systeem.....	5
4.1	Basis EKS toezicht.....	5
4.2	Bonusniveau.....	6
4.3	Toezihtniveaus	6
4.4	Malus en verscherpt toezicht: niveau 2, 3 en 4	7
4.5	Niveau 5: Intrekken van het EKS.....	8
4.6	Voorwaardelijke malus: EKS Waarschuwing	8
4.7	EKS en EKP op hetzelfde bedrijf	8
5	Inspecties.....	9
5.1	Export Verlading Inspectie.....	9
5.2	Containercontrole op inspectiemoment	10
5.3	Export Productie Inspectie	10
5.4	Registratie en communicatie	11
6	Audits	12
6.1	Initiële audit.....	12
6.2	Onderhoudsaudit.....	12
6.3	Wijzigingsaudit	12
6.4	Audit kosten	12
7	BIJLAGEN	13
7.1	BIJLAGE I: Overzicht van malussen en weging	13
7.2	BIJLAGE II: Malus voorbeelden en categorie.....	14
7.3	BIJLAGE III: Toelichting Export Verlading Inspectie (EVI).....	16
7.4	BIJLAGE IV: Toelichting Export Productie Inspectie (EPI)	18

1 Onderwerp

Het exportkanalisatiesysteem (EKS) is een vrijwillig kwaliteitssysteem voor een bedrijf dat producten wil exporteren of onderdeel is van de keten voor export van producten.

Met het implementeren van EKS kan een bedrijf gebruikmaken van risicogericht toezicht bij het verkrijgen van exportcertificaten en geleidebiljetten.

Doel

In dit document wordt beschreven hoe de NVWA risicogericht toezicht houdt op het EKS.

Voor informatie over het aanvragen en opzetten van het EKS en het verkrijgen van documenten met EKS, zie de andere EKS documenten.

EKS is mogelijk voor de export van de volgende producten:

- Vlees, vleesproducten en vleesbereidingen, waaronder slachtafvallen.
 - Let op: zie EKS-02 voor uitzonderingen op landen en producten.

Samenvatting van het EKS-systeem:

- 1) Een bedrijf zet een exportkanalisatiesysteem (EKS) op.
- 2) Het bedrijf vraagt een EKS registratie aan bij de NVWA. De NVWA voert een audit uit op het systeem voordat een bedrijf de registratie krijgt.
- 3) Een geregistreerd bedrijf vraagt een geleidebiljet of certificaat aan.
- 4) De NVWA voert steekproefsgewijs en risicogericht toezicht uit op de aanvragen.
- 5) De NVWA geeft het document af.
- 6) Het bedrijf ontvangt het document en het bedrijf zorgt dat de ontvanger van de goederen het document krijgt.
- 7) Bij een exportdocument controleert de douane van het ontvangende land de vracht en de documenten voordat de vracht het derde land in mag.

2 Wet- en regelgeving

2.1 EU-regelgeving

VERORDENING (EG) 178/2002

Algemene levensmiddelenwetgeving en de dienstdoende autoriteit.

VERORDENING (EU) 2017/625

Betreffende officiële controles op levensmiddelen- en diervoederwetgeving.

2.2 Nationale wetgeving

Algemene wet bestuursrecht.

3 Begrippen en definities

Zie ook: instructies EXA-01 Exportcertificering algemeen, EXA-14 Geleidebiljetten.

Begrip	Definities
Export Certificeren op Afstand	De afgifte van officiële certificaten/verklaringen door de NVWA vanuit een centrale locatie, door de afdeling Export Certificeren op Afstand (ECOA).
Exportkanalisatiesysteem	Een EKS is een kanalisatiesysteem dat alle certificaateisen voor een bepaalde product-landcombinatie afdekt voor zover deze binnen de invloedsfeer van het bedrijf liggen, met daaraan toegevoegd een intern kwaliteitsborgingsysteem, overeenkomstig met de eisen die dienaangaande in ISO 22000 of equivalente systemen zijn opgenomen.
Exportkanalisatiesysteem audit	Een jaarlijks door de NVWA uitgevoerde verificatie/evaluatie van het EKS van het bedrijf. Een EKS-audit bestaat uit een toetsing op inhoud en uitvoering van het EKS in het bedrijf.
Exportkanalisatiesysteem registratie	De registratie van het bedrijf na goedkeuring van het systeem middels een initiële EKS-audit. Deze registratie kan verlopen als het bedrijf niet tijdig de jaarlijkse EKS-onderhoudsaudit aanvraagt of kan ingetrokken worden bij geconstateerde tekortkomingen die leiden tot het verlies van vertrouwen in het EKS van het bedrijf.
Exportkanalisatiesysteem protocol	Een bedrijf moet een Algemeen EKS protocol hebben om in aanmerking te komen voor het EKS. Dit protocol beschrijft hoe het garandeert dat aan de borging voor EU-eisen wordt voldaan. Het EKS Product-landcombinatie (PLC) protocol dient als aanvulling op het Algemeen EKS protocol, waarin het bedrijf beschrijft hoe het garandeert dat aan de eisen van een specifieke PLC, waarvoor EU-overstijgende eisen gelden, wordt voldaan.
Landenprotocol	Een bedrijfseigen protocol, als onderdeel van het bedrijfskwaliteitsstelsel, geëist door een derde land zoals verwoord in de betreffende landeninstructie door de NVWA gepubliceerd, zie www.nvwa.nl . Niet hetzelfde als een EKS-protocol.
PLC (product-land combinatie)	Een combinatie van een productsoort en een land waarvoor een exportcertificaat beschikbaar is van de NVWA. Bijvoorbeeld: Vers Pluimveevlees – Angola.

4 Bonus-Malus systeem

De NVWA houdt risicogericht toezicht op EKS bedrijven door middel van het bonus-malus systeem. Het niveau van het toezicht is afhankelijk van de mate van vertrouwen van de NVWA in het bedrijf. Maakt een bedrijf fouten of overtreedt het bedrijf de regels, dan worden er meer inspecties op het bedrijf gepland (malus). Functioneert het bedrijf goed en worden er geen tekortkomingen geconstateerd, kan een bedrijf in een verlaagd toezicht niveau met minder inspecties komen (bonus).

Het aantal inspecties dat wordt uitgevoerd, is gebaseerd op het aantal documenten dat het bedrijf afgeeft. Aan geleidebiljetten zitten Export Productie Inspecties (EPI) gekoppeld, aan (pre-) exportcertificaten zitten Export Verlading Inspecties (EVI) gekoppeld.

Aantallen inspecties voor EKS

Inspectieaantallen worden weergegeven als een percentage. Dat is een percentage van het aantal afgegeven documenten.

Geleidebiljetten: Een bedrijf dat in een jaar 1000 geleidebiljetten afgeeft zal, als het net begonnen is met EKS, 2% EPI controles krijgen. Bij 1000 geleidebiljetten zijn dat 20 EPI in een jaar.

Exportcertificaten: Een bedrijf dat in een jaar 500 exportcertificaten afgeeft zal, als het net begonnen is met EKS, op 10% van die aanvragen een EVI krijgen. Bij 500 certificaten zullen dat dus 50 EVI zijn in een jaar tijd.

Als het bedrijf 1000 geleidebiljetten en 500 exportcertificaten afgeeft zal het bedrijf dus 20 EPI en 50 EVI krijgen.

Let op: in dit voorbeeld is een mogelijke bonus niet meegenomen. Dit wordt in een later hoofdstuk behandeld.

Vragen over het toezicht, steekproeven, of malussen kunt u richten aan eks@nvwa.nl.

4.1 Basis EKS toezicht

Een EKS bedrijf begint op het basisniveau (niveau 1) van toezicht. De mate van toezicht wordt bepaald door een steekproefpercentage. Onderstaande tabel geeft de verschillende niveaus weer met de bijbehorende steekproefpercentages. De twee verschillende inspecties worden in hoofdstuk 5 toegelicht.

Toezicht niveau	Frequentie EPI (Export Productie Inspectie)	Frequentie EVI (Export Verlading Inspectie)	Toelichting
0 (bonus)	1%	5%	
1 (basis)	2%	10%	Startniveau bij een goedgekeurd EKS of bij beëindiging van een malus.
2	4%	20%	Verscherpt toezicht. Startniveau bij een nieuw goedgekeurd EKS na een intrekking (niveau 5).
3	8%	40%	Verscherpt toezicht.
4	16%	80%	Verscherpt toezicht.
5	-	-	EKS wordt ingetrokken. Het opnieuw krijgen van EKS moet via een nieuwe aanvraag en nieuwe volledige audit.

4.2 Bonusniveau

Een EKS bedrijf dat gedurende langere tijd goed functioneert ontvangt minder toezicht, het bonusniveau (Niveau 0). Een bedrijf komt in de bonus als:

- Er op niveau 1 minimaal 10 EPI of 10 EVI inspecties zonder noemenswaardige tekortkomingen zijn uitgevoerd.
- Het bedrijf minimaal 3 weken op niveau 1 heeft gefunctioneerd.
- Er geen andere bezwaren zijn om te twijfelen aan de betrouwbaarheid van het bedrijf.

Wanneer een EKS bedrijf zich in het bonusniveau bevindt en de NVWA een tekortkoming constateert, kan het bedrijf terug in het basisniveau gezet worden.

Voorbeeld EKS bonus

Naar het voorbeeld aan het begin van het hoofdstuk:

Geleidebiljetten: Een bedrijf dat in een jaar 1000 geleidebiljetten afgeeft zal, als het net begonnen is met EKS, 2% EPI controles krijgen. Bij 1000 geleidebiljetten zijn dat 20 EPI in een jaar. Na 10 EPI zal dit bedrijf in de bonus vallen en vanaf dat moment nog maar 1% EPI controles krijgen. Het bedrijf krijgt het eerste half jaar dus 10 EPI en de tweede helft van dat jaar nog maar 5 EPI, ervan uitgaande dat er geen tekortkomingen worden geconstateerd.

Exportcertificaten: Een bedrijf dat in een jaar 500 exportcertificaten afgeeft zal, als het net is begonnen met EKS, op 10% van die aanvragen een EVI krijgen. Bij 500 certificaten zullen dat dus 50 EVI zijn in een jaar tijd. Na 10 goed doorlopen EVI zal het bedrijf de bonus in gaan en nog maar 5% EVI krijgen op de aanvragen van (pre-)exportcertificaten. Na de eerste 100 certificaten gaat het bedrijf de bonus in. De volgende 400 certificaten van het jaar krijgt het bedrijf ongeveer 20 EVI (5%).

Als het bedrijf het hele jaar op bonusniveau zit en 1000 geleidebiljetten en 500 exportcertificaten afgeeft, kan het bedrijf 10 EPI (1%) en 25 EVI (5%) verwachten.

4.3 Toezichtniveaus

Wanneer de NVWA een tekortkoming bij het EKS bedrijf constateert, kan het toezicht worden verscherpt. Afhankelijk van de aard en ernst van de tekortkoming, wordt het bedrijf tussen de 1 en de 5 niveaus omhoog gezet. In het Bonus-Malussysteem zijn er in totaal 6 niveaus, van 0 tot 5.

Als een bedrijf een malus krijgt, komt het in een ander niveau. Een malus van 1 betekent een verhoging van 1 niveau, een malus van 3 een verhoging van 3 niveaus. Een malus telt altijd op bij het huidige niveau.

Voorbeeld

Een bedrijf dat in niveau 3 zit en een malus van 1 stap krijgt, gaat naar niveau 4. Drie losse malussen van 1 stap hebben hetzelfde effect als één malus van 3 stappen.

Na afloop van een verscherpt toezicht op niveau 2, 3 of 4 gaat een bedrijf direct terug naar niveau 1 (basis).

Een overzicht van malussen en weging kan in bijlage 1 gevonden worden. Bijlage 2 geeft voorbeelden van malussen en categorie.

Toezicht niveau	Aantal inspecties	Minimum duur*	Toelichting
0 (bonus)	-	-	Niveau 0 is het laagst haalbare niveau.
1 (basis)	10 EPI of EVI	3 weken	Startniveau bij een goedgekeurd EKS of bij beëindiging van een malus.
2	10 EPI of EVI	1 week	Startniveau bij een nieuw goedgekeurd EKS na een intrekking (niveau 5).
3	20 EPI of EVI	2 weken	
4	40 EPI of EVI	3 weken	
5	-	Een nieuw aangevraagd EKS kan niet eerder ingaan dan 6 weken na de intrekking van de EKS registratie.	Tot het EKS d.m.v. een nieuwe audit is goedgekeurd.
* Een bedrijf kan niet eerder uit een malusniveau voordat de minimumaantal inspecties is doorlopen of de minimumduur is verstreken. Zowel de hoeveelheid inspecties <u>en</u> de minimumduur moeten behaald worden.			

Voor de telling van het aantal inspecties geldt dat het eerst behaalde aantal inspecties (EPI óf EVI) doorslaggevend is voor het beëindigen van een malusniveau of het behalen van het bonusniveau.

4.4 Malus en verscherpt toezicht: niveau 2, 3 en 4

Een malusniveau van 2, 3 of 4 leidt tot verscherpt toezicht naar aanleiding van een tekortkoming waardoor het vertrouwen in het EKS van het bedrijf geschaad is.

Een verscherpt toezicht niveau:

- Volgt op een EKS malus waardoor het bedrijf in niveau 2, 3 of 4 komt.
- Wordt beëindigd na een vast aantal EPI of EVI inspecties.
- Duurt een minimaal aantal weken om te kunnen bepalen of de tekortkomingen structureel niet meer voor komen.

Na afloop van een verscherpt toezicht niveau wordt het bedrijf direct teruggeplaatst in niveau 1 (basis).

Voorbeeld EKS verscherpt toezicht

Een EKS bedrijf zit op niveau 0 (bonus) maar krijgt door een grote overtreding een malus van 3 stappen. Daardoor komt het bedrijf op verscherpt toezicht niveau 3. De komende tijd zal het bedrijf op 40% van zijn exportcertificeringen een EVI steekproef krijgen.

Om uit de malus te komen, moet volgens de tabel 20 EPI of EVI plaatsvinden. Na acht weken heeft het bedrijf 20 EVI gehad zonder tekortkomingen. Het bedrijf krijgt een melding dat de malus is beëindigd en dat het terug gaat naar niveau 1.

Als het bedrijf goed blijft functioneren, kan het bedrijf na 10 EVI weer in de bonus komen.

Als het bedrijf tijdens de malus nogmaals in de fout was gegaan en een nieuwe malus 3 had gekregen, was het in niveau 5 gekomen en was de EKS registratie van het bedrijf ingetrokken.

4.5 Niveau 5: Intrekken van het EKS

Wanneer het bedrijf zich in niveau 5 bevindt na een geconstateerde tekortkoming, zal het EKS worden ingetrokken. De NVWA heeft in dat geval geen vertrouwen meer dat het bedrijf verantwoord het EKS kan gebruiken.

Een bedrijf kan in ernstige gevallen in één keer in niveau 5 terecht komen, maar ook door een opstapeling van kleine malussen in niveau 5 terecht komen. Een bedrijf dat op deze manier zijn EKS registratie is verloren, zal bij een nieuwe aanvraag moeten kunnen aantonen dat de tekortkomingen die hebben geleid tot het intrekken van EKS door het bedrijf zijn verbeterd.

Een bedrijf kan een nieuwe EKS registratie aanvragen, zie EKS-01 voor meer informatie. De NVWA hanteert een minimum termijn van 6 weken vanaf de datum van intrekking voordat een nieuwe EKS registratie kan worden verstrekt.

Bij een bedrijf dat opnieuw met EKS start na een intrekking (niveau 5), start onder verscherpt toezicht (niveau 2: 20% EVI, 4% EPI) met de hierbij horende minimumduur en inspecties.

Voorbeeld Intrekken van het EKS

Een EKS bedrijf zit in verscherpt toezicht niveau 3 na een malus. Tijdens de malusperiode wordt bij het bedrijf een nieuwe tekortkoming geconstateerd die een malus 3 als gevolg geeft.

Het bedrijf komt dan op niveau 5 (maximaal) terecht, en daarmee wordt het EKS van het bedrijf ingetrokken en kan het bedrijf niet langer geleidebiljetten of certificaten op afstand afgeven.

4.6 Voorwaardelijke malus: EKS Waarschuwing

In geval van geconstateerde tekortkomingen of overtredingen van een incidentele, marginale of twijfelachtige aard kan de NVWA ervoor kiezen om geen malus toe te kennen maar slechts een **EKS waarschuwing**.

Een EKS waarschuwing is een voorwaardelijke malus. Het heeft geen direct effect op het niveau van toezicht op het bedrijf. Een waarschuwing duurt voor een periode van 10 EPI of 10 EVI. Indien in de periode van de waarschuwing eenzelfde soort tekortkoming wordt geconstateerd, leidt deze nieuwe tekortkoming wel tot een malus.

Worden er in de periode van de waarschuwing geen tekortkomingen van dezelfde aard geconstateerd, eindigt de waarschuwing en heeft het geen verdere gevolgen voor het bedrijf.

4.7 EKS en EKP op hetzelfde bedrijf

Een bedrijf met zowel een exportkanalisatieprotocol (EKP) als EKS registratie heeft één EVI steekproefpercentage voor beide type systemen. Het toezichtniveau geeft de mate van vertrouwen aan dat de NVWA stelt in de controlesystemen van het bedrijf. Een afwijking bij een export met EKS schaadt ook het vertrouwen in het EKP van het bedrijf en andersom. Een malus in het ene systeem beïnvloedt dus ook de ander. Een intrekking van één van de registraties zal ook leiden tot het intrekken van de ander.

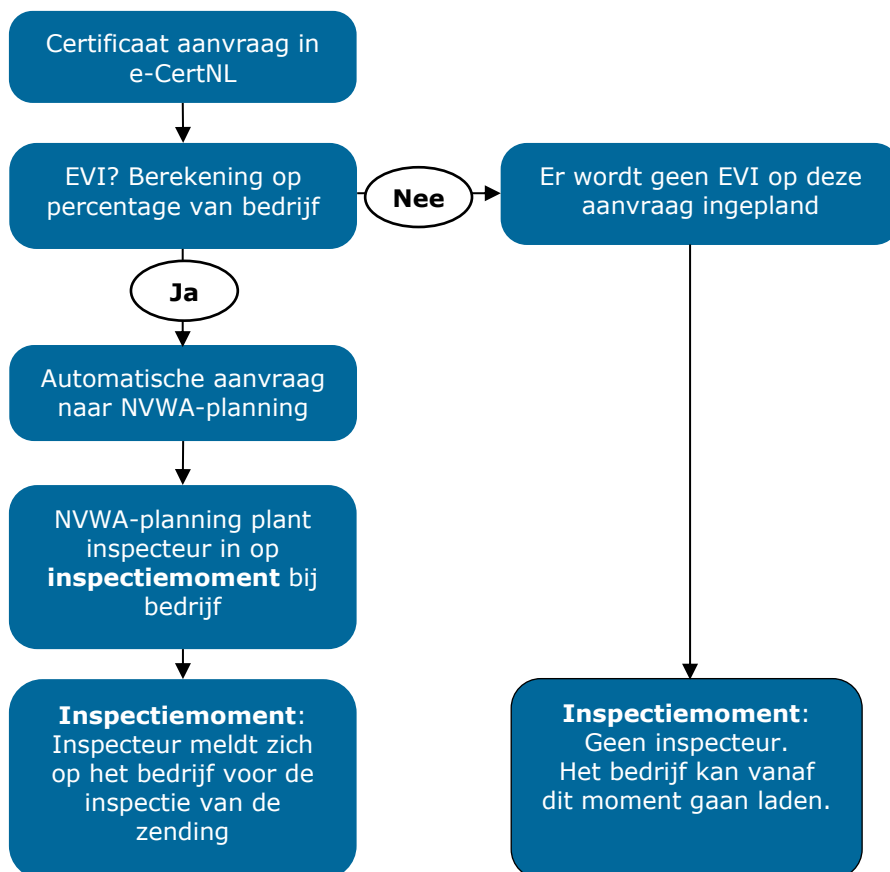
5 Inspecties

Door het uitvoeren van Export Verlading Inspecties (EVI) en Export Productie Inspecties (EPI), controleert de NVWA de werking van het EKS bij het bedrijf. Voor een werkend EKS is het nodig dat er per jaar minimaal 6 inspectiemomenten zijn. Dit kunnen zowel EVI als EPI zijn. Bij de jaarlijkse onderhoudsaudit wordt gecontroleerd of het minimumaantal inspecties is uitgevoerd.

5.1 Export Verlading Inspectie

De NVWA houdt toezicht op de afgifte van (pre-)exportcertificaten aangevraagd door een EKS bedrijf door EVI uit te voeren. Een EVI is een controle op een specifieke exportzending waarvoor het EKS bedrijf een aanvraag tot exportcertificering heeft ingediend. Elke aanvraag voor een exportcertificaat met EKS in e-CertNL kan leiden tot een EVI. De hoeveelheid EVI die een bedrijf krijgt, is op basis van het gestelde steekproefpercentage dat gekoppeld zit aan het bonus-malus niveau zoals toegelicht in hoofdstuk 4.

Tijdens de EVI controleert de inspecteur de zending en de bijbehorende documenten op de criteria die zijn vastgesteld in instructie EXA-01 en de aanvullende instructies voor exportcertificering naar het betreffende derde land. Het onderstaande diagram toont hoe een EVI wordt ingepland.

Een EVI:

- Heeft als doel om te bevestigen dat het EKS van het bedrijf functioneert door te controleren of de zending voor export voldoet aan alle eisen die de EU en het land van bestemming aan de zending stelt.
- Is **onaangekondigd**.
- Vindt plaats op het door het bedrijf aangegeven **inspectiemoment**. De zending staat dan klaar op het bedrijf (of de opslaglocatie) voor inspectie.
- Duurt **minimaal 30 minuten**. Indien de inspecteur meer tijd nodig heeft kan een EVI uitlopen.

Het bedrijf weet pas dat een zending in een EVI steekproef is gevallen als een inspecteur zich hiervoor meldt op het aangegeven inspectiemoment. Eerder dan dit moment mag niet begonnen worden met inladen. Bij een EVI verzorgt het bedrijf een uitgeprinte handwijzer van de aanvraag.

In bijlage 3 is de EVI inspectielijst in te zien. De planning, voorbereiding en uitvoering voor de NVWA-inspecteur worden hier ook beschreven.

Verhinderende of vertraging

Wanneer een EVI is ingepland voor een exportzending maar de NVWA-inspecteur wordt verhinderd, mag het bedrijf vanaf het aangegeven inspectiemoment beginnen met de zending in te laden. De NVWA-inspecteur dient in geval van verhindering dit te melden bij eks@nvwa.nl.

5.2 Containercontrole op inspectiemoment

Een bedrijf met EKS draagt zelfstandig zorg voor een juiste uitslag controle. Hierbij behoort ook de controle op de container. Op het inspectiemoment moet de zending ter beschikking staan voor een onaangekondigde steekproef. De containercontrole is onderdeel van de steekproef. De NVWA controleert hiermee of het bedrijf zijn eigen uitslagcontroles correct heeft uitgevoerd op de zending en vervoersmiddel.

Het kan voor komen dat de container niet aanwezig is op het inspectiemoment. Wanneer dit gebeurt kan de steekproef verder uitgevoerd worden, tenzij de inspecteur acht dat de container gecontroleerd moet worden. Reden hiervoor kan zijn, maar is niet beperkt tot, eisen van een exportcertificaat of de invloed van de container op de producten. Het staat de inspecteur vrij om in overleg met het bedrijf te vragen om foto's van de container te ontvangen om de inspectie af te ronden op afstand, wanneer het niet mogelijk is om op het bedrijf op de container te wachten.

Het wel of niet aanwezig zijn van de container wordt vastgelegd in de inspectielijst.

5.3 Export Productie Inspectie

EKS bedrijven die geleidebiljetten zelf opstellen, krijgen te maken met Export Productie Inspecties (EPI). Tijdens een EPI controleert de NVWA-inspecteur of het uitgevoerde bedrijfsproces leidt tot partijen die aan de betreffende derde landeneisen voldoen. Het gaat hier om EU-overstijgende eisen. Het aantal EPI dat wordt ingepland, is gebaseerd op de hoeveelheid gemaakte geleidebiljetten en het steekproefpercentage van het bonus-malusniveau.

Voorbeeld

Een EKS bedrijf bevindt zich in niveau 1 en heeft een EPI steekproefpercentage van 2%. Vorig jaar hebben zij 400 geleidebiljetten met EKS afgegeven. Op basis van de vorig jaar afgegeven hoeveelheid geleidebiljetten, zullen er dit jaar 8 EPI worden ingepland.

De NVWA EKS coördinator berekent de hoeveelheid EPI per bedrijf en geeft dit door aan de NVWA-inspecteurs. EPI worden geclusterd uitgevoerd zodat een beter beeld kan worden geschetst van een bedrijf. Maximaal 4 EPI kunnen in één bezoek worden uitgevoerd.

Een EPI:

- Controleert of het EKS van het bedrijf leidt tot partijen die aan de betreffende EU-overstijgende eisen voldoen.
- Is **onaangekondigd**.
- Is **niet** gekoppeld aan een specifieke afgifte van een geleidebiljet in e-CertNL.
- Duurt **minimaal** 60 minuten per EPI bezoek, langer indien nodig.

Tijdens een EPI kunnen er meerdere partijen geïnspecteerd worden. Door de onaangekondigde aard is het mogelijk dat er op het moment van uitvoeren niet voldoende partijen klaar staan voor inspectie, in dat geval kan de inspecteur een inspectie uitvoeren op andere onderdelen van het EKS-systeem van het bedrijf.

Gebaseerd op verzamelde informatie, maakt de inspecteur een inschatting over de **speerpunten** die bij de inspectie in ieder geval gecontroleerd gaan worden. De EKS incidentenlijst, dat de eerste controle bij een EPI is, kan een reden zijn om de speerpunten van de inspectie te herzien of uit te breiden.

Mogelijke onderdelen die een inspecteur kan uitvoeren tijdens een EPI:

- Incidentenlijst
- Documentencontrole
- Materiële controle
- Overeenstemmingscontrole
- Overige controles.
 - *Herkomst van producten*
 - *Systeemcontrole*
 - *Transport*
 - *Retouren*

Toelichting op elk onderdeel is te vinden in bijlage 4, evenals de EPI inspectielijst.

5.4 Registratie en communicatie

Vragen over EKS, de registratie of het toezicht op EKS, kunt u mailen naar eks@nvwa.nl. Ook voor vragen met betrekking tot het verhoogde toezicht (malus) en steekproeven kunt u hier terecht.

Alle resultaten van EPI en EVI worden geregistreerd in MSPIN. Onregelmatigheden en tekortkomingen worden ook in MSPIN geregistreerd.

Onregelmatigheden tijdens inspecties of audits, zowel EPI als EVI of andere soorten die niet direct aan EKS gerelateerd zijn, worden geregistreerd. Onregelmatigheden die tijdens deze inspecties of audits effect hebben op kanalisatie worden gecommuniceerd met de bedrijvenbeheerder en eks@nvwa.nl.

Wijzigingen in toezicht, zoals bij het verscherpen van toezicht bij een malus of verlichting door beëindiging van een malus of toekennen van het bonusniveau, worden geregistreerd in e-CertNL en beheerd door de EKS-coördinator. Deze wijzigingen worden altijd met het betreffende bedrijf, bedrijvenbeheerder en afdelingshoofd gecommuniceerd.

6 Audits

Het EKS kent drie soorten audits waar een bedrijf dat EKS wil implementeren mee te maken krijgt. Deze zijn van belang om te waarborgen dat het EKS bedrijf de systematiek van het EKS goed beheerst en de kanalisatie in orde heeft.

6.1 Initiële audit

Een initiële audit wordt uitgevoerd voordat een bedrijf gebruik kan maken van EKS. De initiële audit toetst alle onderdelen van het EKS op inhoud en uitvoering. Op het moment van de initiële audit dient het EKS volledig te werken en geïmplementeerd te zijn in het bedrijf. Documentatie is compleet, processen functioneren, personeel is getraind en geïnformeerd, en alle in de EKS-instructies benoemde onderdelen zijn aanwezig. Deze audit toetst ook de gevraagde PLC's en geleidebiljetmodellen die het bedrijf heeft opgegeven op het Algemeen EKS Protocol die zij via EKS willen aanvragen. Een EKS registratie heeft een geldigheid van één kalenderjaar, vanaf de datum dat het EKS goedkeuring heeft van de auditor.

De initiële audit wordt uitgevoerd op aanvraag van het bedrijf door een NVWA-auditor en de bedrijvenbeheerder en kan ondersteund worden door andere auditoren of specialisten indien dit noodzakelijk geacht wordt. De initiële EKS audit lijst kan gevonden worden op www.nvwa.nl, zoekterm: 'EKS audit'.

6.2 Onderhoudsaudit

Jaarlijks moet het EKS op het bedrijf gecontroleerd worden middels een onderhoudsaudit. Het bedrijf is zelf verantwoordelijk om deze audit tijdig aan te vragen. Wanneer een onderhoudsaudit niet (op tijd) wordt aangevraagd, verloopt de EKS registratie automatisch op de einddatum met als gevolg dat het bedrijf het EKS niet kan gebruiken tot de onderhoudsaudit is uitgevoerd. Een onderhoudsaudit kan worden aangevraagd via eks@nvwa.nl.

Tijdens de onderhoudsaudit wordt onder andere de incidentenlijst besproken en de genomen acties op incidenten getoetst. Er wordt gekeken naar wijzigingen in de bedrijfsvoering en/of processen die invloed kunnen hebben op de werking van EKS. Achterliggende informatie en data kunnen door auditoren opgevraagd worden aan de EKS coördinator om inzicht te geven in de EKS activiteiten van het bedrijf.

De onderhoudsaudit wordt uitgevoerd door een NVWA-auditor en de bedrijvenbeheerder en kan ondersteund worden door een andere auditor of specialist indien dit noodzakelijk geacht wordt. De onderhoudsaudit lijst kan gevonden worden op www.nvwa.nl, zoekterm: 'EKS audit'.

De auditor stuurt de resultaten van de audit door naar eks@nvwa.nl. Wanneer er bevindingen zijn die actie vereisen van het EKS team, wordt dat doorgegeven door de auditor.

6.3 Wijzigingsaudit

Wanneer een EKS bedrijf het EKS wil uitbreiden, om bijvoorbeeld PLC's of geleidebiljetmodellen toe te voegen aan het EKS, of wijzigingen wil doorvoeren, bijvoorbeeld van gewijzigde derde landeneisen, dient het bedrijf een melding of wijzigingsaudit in bij eks@nvwa.nl. Afhankelijk wat u wilt wijzigen, dient u een melding of wijzigingsaudit in. Zie EKS-01 - Opzet en aanvraag om te zien welke actie van u verwacht wordt.

Een wijzigingsaudit gaat enkel over de punten waar wijzigingen of toevoegingen in het EKS of derde landeneisen van toepassing zijn. Deze audit kan, afhankelijk van de aard van de wijziging(en), administratief op afstand door een bevoegd inspecteur of auditor worden uitgevoerd. Indien een wijzigingsaudit bij het bedrijf fysiek noodzakelijk wordt geacht, kan de bedrijvenbeheerder in het auditteam worden opgenomen.

De wijzigingsaudit lijst kan gevonden worden op www.nvwa.nl, zoekterm: 'EKS audit'.

6.4 Audit kosten

Een audit wordt in rekening gebracht. Tijd besteed ter voorbereiding van een audit op het bedrijf wordt onder audittijd gezien. Bij audits op afstand wordt geen starttarief gerekend. Tarieven van de audit zijn te vinden op www.nvwa.nl, zoekterm 'tarieven'.

7 BIJLAGEN

7.1 BIJLAGE I: Overzicht van malussen en weging

De kolom 'Malus' geeft aan hoeveel niveaus een bedrijf stijgt in de bonus-malus tabel.

No	Tekortkoming	Tekortkoming beschrijving	Malus
1	Partij, administratief Licht/normaal	Foutieve gegevens. b.v. kenteken, productbenaming, aantallen, etc. (typefouten).	Waarschuwing
2	Partij, administratief Licht/normaal Herhaling	Foutieve gegevens. b.v. kenteken productbenaming, aantallen, etc. (typefouten).	+1
3	Partij, administratief Zwaar	Foutieve gegevens. b.v. geen Salmonella uitslagen.	+2
4	Partij, fysiek Licht/normaal	Parameters, die o.a. de veiligheid niet kunnen beïnvloeden. Hoeveelheid, benaming, incident.	Waarschuwing
5	Partij, fysiek Licht/normaal Herhaling	Parameters, die o.a. de veiligheid niet kunnen beïnvloeden. Hoeveelheid, benaming.	+1
6	Partij, fysiek Zwaar	Parameters, die o.a. de veiligheid kunnen beïnvloeden (b.v. temperatuur, identificatie zending/partij, verpakking, etc.).	+2
7	EKS Zwaar	EKS (beschrijving) of Werkwijze of Administratie, voldoet niet.	+2
8	EKS Zwaar	EKS (beschrijving) en/of Werkwijze en/of Administratie, 2 van de 3 voldoen niet.	+3
9	EKS Zwaar	EKS (beschrijving) en Werkwijze en Administratie, voldoen allen niet.	+4
10	Fraude Einde EKS	Bewuste fraude of herhaaldelijk vermoeden van bewuste fraude.	+5

7.2 BIJLAGE II: Malus voorbeelden en categorie

Onderstaande voorbeelden zijn indicatief en kunnen per situatie verschillen. Verzwarende of verzachtende omstandigheden kunnen van toepassing zijn, maar dienen duidelijk gerapporteerd te worden. Een EKS-malus is geen vervanging voor bestuurlijke maatregelen, indien nodig kan naast een EKS-malus een Rapport van Bevindingen opgesteld worden. Ook waar geen Rapport van Bevindingen opgesteld wordt, kan een EKS-malus wel toegekend worden.

Voorbeeld tekortkoming	Soort malus (naar eigen inzicht)	Weging
Containernummer verkeerd op certificaat.	1: Zending, administratief.	Waarschuwing
Kleine temperatuurafwijking voor laden, incidenteel (rest van de zending wel op temperatuur).	4: Zending, fysiek.	Waarschuwing
Typefout in geleidebiljet of certificaat.	1: Zending, administratief.	Waarschuwing
Transportmiddel voldoet niet, incident, kleine onvolkomenheden.	7: Werkwijze EKS voldoet niet.	Waarschuwing
Onvoldoende EG-merking op het product.	Maximaal 6: Zending, fysiek zwaar.	Waarschuwing, +1 of +2
Melding vanuit ECOA dat er veel vervangende certificaten worden aangevraagd.	2: Zending administratief, herhaling.	+1
Transportmiddel voldoet niet na waarschuwing, bedrijf heeft wel intentie om te laden.	Werkwijze EKS voldoet niet, controleren of beschrijving en administratie wel kloppen.	2-4
Ontbreken van geleidebiljetten en/of onderliggende documenten.	Administratie EKS voldoet niet, controleren of beschrijving en werkwijze wel kloppen.	2-4
Ontbreken van testuitslagen.	Administratie EKS voldoet niet.	2-4
Onjuiste overeenstemming product/labels/documentatie.	7: Werkwijze EKS voldoet niet.	2-4
Laden voor het aangekondigde moment van laden.	7: Werkwijze EKS voldoet niet.	2
Laden bij onjuiste temperatuur (waargenomen intentie is voldoende voor EKS).	6: Zending fysiek zwaar of 7: Werkwijze voldoet niet.	2
Ongeschikte verpakking met risico op bezoedeling*.	6: Zending fysiek zwaar.	2
Niet waarborgen derde landen eis.	8: EKS (beschrijving) en/of Werkwijze en/of Administratie, 2 van de 3 voldoen niet.	3

Gegronde klacht derde land omtrent eis.	8: EKS (beschrijving) en/of Werkwijze en/of Administratie, 2 van de 3 voldoen niet.	3
Product is niet geschikt voor consumptie.	6: Zending fysiek zwaar en 7: Werkwijze voldoet niet.	4
Onbewuste overtreding besmettelijke ziekte (borging door NVWA), incident.	1: Zending, administratief.	Waarschuwing
Bewuste fraude.	10: Fraude.	5
Bewuste overtreding besmettelijke dierziekte. Na waarschuwing zelfde fout begaan.	10: Fraude.	5
Vertrouwensverlies gehele EKS door onverklaarbare fouten, klachten van derden of wangedrag.		5
Tracering van het bedrijf functioneert niet afdoende.	7: Administratie voldoet niet.	2

7.3 BIJLAGE III: Toelichting Export Verlading Inspectie (EVI)

Planning en rooster

Een EVI wordt ingeroosterd door de NVWA planning op het moment dat een EKS bedrijf in e-CertNL heeft aangegeven dat de export klaarstaat voor inspectie. De NVWA- inspecteur krijgt de dag voor de EVI bericht dat deze uitgevoerd moet worden. Bij dit bericht is het aanvraagnummer, de datum en tijd, het bedrijf en de product-land combinatie van de zending vermeld.

Voorbereiding

Voor het goed kunnen uitvoeren van een EVI is de NVWA- inspecteur verantwoordelijk voor de kennis over de exporteisen van de betreffende product-landencombinatie.

Er hoeft niet gecommuniceerd te worden met het bedrijf voor een uit te voeren EVI tot het moment dat de EVI uitgevoerd gaat worden. Kan een EVI niet uitgevoerd worden door hinder, dient dit gemeld te worden via eks@nvwa.nl.

Uitvoering

De ingeroosterde EVI is alleen van toepassing op een specifieke export zoals aangegeven door het aanvraagnummer in de inspectieopdracht.

Het bedrijf verzorgt een handwijzer uit e-CertNL van de betreffende export voor de inspecteur. Aan de hand van deze handwijzer kan de inspecteur zien welke eisen er zijn aan de betreffende export en wat het bedrijf in e-CertNL heeft ingevoerd.

In de mobiele applicatie MSPIN is een inspectielijst beschikbaar die gebruikt dient te worden bij de uitvoering van de EVI. Indien de inspectielijst niet in MSPIN staat vermeld, kan deze handmatig worden toegevoegd door onderstaande stappen te volgen:

1. Voeg toe door op de groene plus te drukken in MSPIN.
2. Het bedrijf zoek je op bij **Verantwoordelijk bedrijf**. Vul de postcode en het huisnummer van het bedrijf in en klik op **Zoek**.
3. Kies uit de lijst het juiste bedrijf en druk op **Selecteren**. Dit kunnen er meerdere zijn als er meer bedrijven op hetzelfde huisnummer geregistreerd staan.
4. Kies bij **(inspectie-)locatie** opdrachtgever.
5. Vul bij programma **EKS** in. Kies uit de lijst voor: **Export EKS Steekproef**.
6. Kies het **land** de bestemming van de export. Druk op **DOORGAAN** om de lijst toe te voegen.
7. Je kan de lijst nu invullen.

MSPIN inspectielijst Export Verlading Inspecties (EVI)	
Inspectievraag	Mogelijke antwoorden
1 De inspectie van de zending wordt uitgevoerd.	Nee, certificaat is ingetrokken (2) Ja (1.1 – 1.8)
1.1 De EKS-incidentenlijst is actueel bijgehouden	Geen opmerkingen Voldoet niet (1.1.1)
1.1.1 Wat voldoet niet aan de EKS-incidentenlijst?	Meerkeuzelijst: EKS-incidentenlijst wordt niet bijgehouden Incidenten worden niet opgevolgd Overige (<i>omschrijf</i>)
1.2 De e-CertNL aanvraag (certificaat) is compleet en volledig.	Geen opmerkingen Voldoet niet (1.2.1)
1.2.1 Wat voldoet niet aan de e-CertNL-aanvraag?	Meerkeuzelijst: Certificaatmodel Niet correct en/of naar waarheid ingevuld Overige (<i>omschrijf</i>)
1.3 De export voldoet aan de EU-overstijgende eisen.	Geen opmerkingen Voldoet niet (1.3.1) Niet van toepassing
1.3.1 Aan welke EU-overstijgende eisen voldoet de export niet:	Meerkeuzelijst: Herkomst van de dieren of producten Kanalisisatie van de eisen

	Overige (<i>omschrijf</i>)
1.4 Alle vereiste documenten zijn volledig en correct ingevuld.	Geen opmerkingen Voldoet niet (1.4.1)
1.4.1 Wat voldoet niet aan de documenten?	Meerkeuzelijst: Identificatie van de partij Onderliggende documenten Tracering Overige (<i>omschrijf</i>)
1.5 Er is overeenstemming tussen de exportzending en de documenten.	Geen opmerkingen Voldoet niet (1.5.1)
1.5.1 Wat voldoet niet bij de overeenstemmingscontrole?	Meerkeuzelijst: EU-merking Overeenstemming met de aanvraag Etikettering Overige (<i>Omschrijf</i>)
1.6 De materiële/fysieke staat van de zending voldoet.	Geen opmerkingen Voldoet niet (1.6.1)
1.6.1 Wat voldoet niet aan de materiële/fysieke staat?	Meerkeuzelijst: Verpakking Fysieke toestand Temperatuur Overige (<i>omschrijf</i>)
1.7 Het transportmiddel (indien aanwezig) voldoet voor de export.	Niet aanwezig Geen opmerkingen Voldoet niet (1.7.1)
1.7.1 Wat voldoet niet aan het transportmiddel?	Meerkeuzelijst: Transportmiddel beschadigd Transportmiddel verontreinigd Overige (<i>omschrijf</i>)
1.8 Wat is het eindoordeel van deze aanvraag?	Geen opmerkingen Voldoet na herstel (1.8.1) Voldoet niet (1.8.2)
1.8.1 Aanvullende opmerkingen: (voldoet na herstel)	<i>Voeg omschrijving toe</i>
1.8.2 Aanvullende opmerkingen: (voldoet niet)	<i>Voeg omschrijving toe</i>
2 Opmerking voor collega?	Nee Ja (2.1)
2.1 Beschrijf je opmerkingen voor je collega:	<i>Voeg omschrijving toe</i>
3 Zijn er bevindingen geconstateerd?	Nee ja

7.4 BIJLAGE IV: Toelichting Export Productie Inspectie (EPI)

Voorbereiding

De EPI inspecteur bereidt zich voor op de inspectie. Hiervoor kan er gebruik gemaakt worden van informatie beschikbaar uit:

- SPIN: resultaten eerder uitgevoerde inspecties.
- Bedrijvenbeheerder
- EKS team: gebruikte geleidebiljetten, andere certificeringsactiviteiten en informatie over incidenten.
- EKS auditor: informatie over protocollen en het beschreven systeem.
- De richtlijnen op www.nvwa.nl over landeneisen waarvoor het bedrijf produceert.

De EPI inspecteur stelt zich in ieder geval op de hoogte van de **derde landeneisen** waarvoor het bedrijf produceert.

Toelichting inspectie onderdelen

- ❖ **Incidentenlijst.** Hoewel verplicht kan de incidentenlijst een korte controle zijn of reden tot een uitgebreidere inspectie van 30 minuten en zo onderwerp van een EPI zijn.
- ❖ **Documentencontrole.** Controle van één of meerdere documenten waarbij specifiek gekeken wordt of het document voldoet aan de door het derde land gestelde eisen waarvoor het document van toepassing is, of voldoet aan de eisen die het bedrijf zelf beschrijft.
 - Onder deze controle vallen:
 - **Geleidebiljetten** door het bedrijf aangemaakt kunnen gecontroleerd worden op vulling en eisen.
 - **EKS protocollen** of beschreven bedrijfsprocessen kunnen in de praktijk getoetst worden door de EPI inspecteur.
 - **CMR's, vrachtbrieven, productielijsten, checklijsten**, of andere documentatie die met de beheersing van productieprocessen van doen heeft, kunnen geïnspecteerd worden.
- ❖ **Materiële controle.** Controle of een product of de productie van een product voldoet aan de door het derde land gestelde eisen of aan de eisen die het bedrijf zelf beschrijft.
 - Mogelijk te inspecteren onderwerpen:
 - **Kenmerken:** temperatuur, verpakking, behandeling, etc.
 - **Merking:** etiket, stickers of andere markeringen.
 - **Specifieke landeneisen:** bijvoorbeeld scheiding van andere stromen.
- ❖ **Overeenstemmingscontrole.** Controle van de overeenkomst van een document en het bijbehorende product en of deze documenten en producten duidelijk gekoppeld zijn. CMR's, geleidebiljetten, etiketten zijn voorbeelden van documenten.
- ❖ **Overige controles.**
 - **Herkomst van producten:** land van oorsprong, voldoen eerdere verwerkingsbedrijven aan de eisen van het derde land, etc.
 - **Systeemcontrole:** controle op een specifiek beschreven proces in het bedrijf.
 - **Transport:** controle op in te laden vrachtwagens, verpakking van producten voor transport, voldoening aan derde land eisen.
 - **Retouren:** controle op de stroom voor retourgoederen.

Inspectielijst

Deze inspectielijst dient als houvast voor het uitvoeren van EPI ter controle van de werking van een EKS van een bedrijf voor de productie van vlees en vleesproducten ten behoeve van export.

MSPIN inspectielijst Export Productie Inspecties (EPI)			
1.		Is de incidentenlijst gecontroleerd	Geen opmerkingen Voldoet niet
2.		Inspectiemoment EPI 1:	Bij aanlevering Tijdens productie In opslag Gereed voor verzending Al verzonden Incidentenlijst
3.		Identificatienummer/code partij of document	Nr:
4.		Welk soort controle is uitgevoerd?	Documentcontrole Materiële controle Overeenstemming (product-document) Anders, namelijk:
5.		Is er een tweede EPI uitgevoerd?	Nee Ja
6.		Is er een derde EPI uitgevoerd?	Nee Ja
7.		Is er een vierde EPI uitgevoerd?	Nee Ja
8.		Hoeveel EPI zijn er uitgevoerd?	1 2 3 4
9.		Zijn er bevindingen geconstateerd die NIET met kanalisatie te maken hebben?	Nee Ja
10.		Eindoordeel: Werkt het bedrijf conform EKS op de geïnspecteerde punten?	Nee Ja
11.		Resultaat EPI besproken met:	Nr:
12.		Zijn er afspraken gemaakt?	Nee Ja